Մանրամասն Էֆքեար սեռնեռ 300 նիսախեռ վերրիկպ, ռունվի գը յեմիթ. Իսթամբոլ իչին կեչիր ագճե 250, վե ալթը պալաղա 125 ղրշ. վե թաշրալաբը իչին քսան-փարա սաթի իչինռե օլարագ, սեռնվի գեյմեթի սաղ ագճե 250, վե ալթը պալաղա սաթի 125 ղրշ. օլանագ սաբբ։
Վե պեհեր նիւսխեսի 40-ը փարահա սաթըլանագ սաբբ։

Պանսպտանի Էֆքեար

ՄԻԻՆԱՏԻ

Իկանաթը պեհեր սաթըբը իչին, պիրինճի տեֆատա 3, իքինճի տեֆատա 2, վե իչինճիւ վե սայիր տեֆթարատա 1 եր ղրշ. ալանանագ սաբբ։
Մեքթուպ վե սայիրե, Պէյ-օղլունատա Ցօղլու-Եօլատա 467 նիւմերօլու խանեռե ԼԷՎԱՆԹ ՀԷՐԱԼՑ թագիանեսինռե, Կարագեռ 8. Փանսեան իսմինե կեօնաերիլեճէք սաբբ։

ՈՒՄՈՒՐԸ ԲՕԼԻԹԻԳԸՑՑԷ ՎԷ ՄԷՎԱՏՏԸ ՍԱՑԻՐԷ

ՏԷՕՐՏԻՆՃԻԻ ՍԷՆԷ ١٢٨٥ ԶԻԼՀԻՃՃԷ ١٨ 1869 ՄԱՐՏ 19 ՉԱՐՇԷՆԳԻՀ ԱԼԸՖԱՆԿԱ ՄԱՐՏ 31 ՆԻՒՄԷՐՕ 878

ԻՍԹԱՆՊՕԼ, ՄԱՐՏ 19.

ԽՈՐԻՃԻՑԵԷ

ԷՎՐՕՊԱՆԸՆ ՄՈՒԽԹԱՐԱՍԸ

Մօրնինկ Բօսթ զազէթասընատա շուալթիտէքի պահս օգունմուշ տուր։

«Կեչենլերատ, Պէլճիգա վե Ֆրանսա պէյնինռե վագը օլան մարտազանըն հալու Թեսվիյեսի, Թարաֆեյն ըիկասը իւէ պիր գօմիսիօնա իհտալէ օլունմասընը պիլտիրտիք. շիմտիտե պիւյիւք սեվինճլի խապեր վերիրիզ քի, ազիմ պիր թէհլիքէ տէֆ իտիլտի։

Ցեմիր Եօլու մեսէլէսի սեպեպի իւէ, Պէլճիգալալարընը ԹուԹտուղու եօլարնե տէհշեթլու իխթիլալատա պաշ պաղատեռաճագլարընը պիլէն տաղ տրը։ Լաքին, պունատան խապերատար օլանլար, պիրտէն պիրե պիր մուհարեպէ ղու հուր իԹմեսին տեյի չօգ գօրգուեօրլար իտի։ Իշլեր պու հալե քեսպ իԹմիշ օլա իտի, Էվրօբանընը բահաթլըղը նե մերթեպէ պօղուլաճաղընը քիմսե Թարիֆ իտէմէզ։ Խաթեոիքլերինի ճէնքլե իճրա իԹմէք իչին, մեյատանտե օլ գատար թեսարիքեաթ վար տրը քի, քենտի աշկեարարարընը էլե կեթիրմէք իչին, սիլահլարընը գուվվեթինի ախերլերինքի իւէ եօլչմեյե գալգըշմագլըղը հեր քեսե գեօշունե ալմըշ տրը։ Ուզաշմագ եախօտ սիլահթարիգիյե հալը օլունաճագ մեսէլէլեր հագգընատա իպտաղ օլունան պիւյիւք զատիյեթլերի, նեմցե զազեթալարընը օգուեան, եախօտ Ֆրանսըզլարընը թապիաթընա տիգգաթ իտեն զաթլար իսի պիլիրլեր։ Հիչ պիր վագըթ, Լիւքսենպուրկ կիպի եախօտ Պէլճիգա վարօր արապալարը իտաբէսինեն պիր Ֆրանսըզ գումբանեասընա իհտալէ օլունմասը մեսէլէսի կիպի ասըսրզ մատտելերին, պիւյիւք տեվլեթլերի ճէնկէ թահրիք իտեճէք տեբեկճեռե եհեմմիյեթ քեսպ իԹմեսի, վե պիրեր սանատթքեար օլապիլիրլեր իքեն, շիմտիքի մեսենիյեթիմիզ հեմ թեհտիտ վե հեմ տախի հադարեթ օլարա, սիլքի ասքերիյե իտիսալ օլունան պու գատար միլիօն ասամարընը, մեզքիւբ տեվլեթլերին արզուլարընը հուսուլե կեթիրմեյե թայերին ու իսթիիտամ օմմալարընա սու հուլեթ բեյտա իԹմեյերի, ասլա վուգու պուլմամշը պիր քեֆիյեթ իտի։ Շիմտի, Ֆըլանսա վե Պէլճիգա միյանեսինե օլան միւշքիլաթը հալի, թարաֆեյնտեն նասպ օլունաճագ զաթլարատան միւրեքքեպ պիր գօմիսիօնա հավալե օմմաղա, իշին չար չափուդ վե տօսթանե սուբեթտե թեսվիյե իտիրմեսինին իհթիմալի, մուսալեհեյի սեվկնելերե թեպրիք վե իկպար իտերիզ։ Եունան մեսէլէսի մեյատանտան գալգաք գալգմատը, պիրտե ախեր պիր քիւշիւք հիւքիւմեթին պաշընա պու դայե բեյտա օլոռ, քի իչ հաֆթա մուգատտեմ, աղ վագըթատան տէֆ իտիլեր տեյի զանն օլունուր իտի։ Ֆագաթ պունուն զատը օլարագ, Պէլճիգալալար քենտի դայեթ մեշքիւք հալերինտե սեպեպեթի վե սապիթ տուրատուգճա, փարիսեքի հիտտեթ իզտիյատ քեսպ իԹտի։ Հալ պեօյլե իքեն, պիր իչ իճրայե կեթիրմեսինի կեօրմեյե իֆրաթ արզուքեչ օլան պիր թագըմ եչլի բօլԹիգալար, շետիտ թետպիրլերը եէլե ալաճագլար տրը տեյի մեմուլ օլունտու։ Ֆագաթ պախթմզատան, Նարօլէօն հադրեթլերինին բօլԹիգասը, սուլհ ու ասայիշին պաղը գարմասը իւզերինե միւեսսես օմմաղա, օլ կիւնիւ թեպիա իԹտի, վե կեչի միւշարիյեյե հազրեթլերի զեեատե հիտմեթլենիպ, շեատեթի, սիւքիւնեթի հաբին իեատեսինե թայերին օլանլարա տախ, սիրայեթ իԹտի տիյենլեր վար տրը, լաքին հեր քեսին գալպե, էֆքեարը ամմենին թահթը թեեսիրինե վագ իտիլեպ, միւսալեհայե խահիշլեր պիր բօլԹիգա թարիգինե սիւլեք իԹմեյե իպրեթ վերիմեսի, ինքեար օլուռնուր մեվատտեն տէտիլ տիր։ Քեյֆիյեթ պէօյլե օլունճա, արթըգ շու Պէլճիգա մեսելեսինտեն գօրգաճագ պիր շեյտիմիզ գալմադ։ Էմմա, եկեր օլ գօմիսիօն հեր քեսին խօշնուտիյեթինի մուճիպ օլաճագ եօլատա թեեպրիյեյի զեմմեթ իտեմեզսե, իչԹե օլ վագըթ թեեսսիւֆ օլունաճագ պիր հալե կիրիֆթատա օլուրուզ։ Ֆագաթ պու կիտիշտե, եարբն եա կեչեճէք այ, եախօտ սօն պահարատա, եա եօնիմիւզտէքի իլք պահարատա, եինե պաշգա ուճայիպ վե մուխթարալը քիւշիւք մեսելելերին զուհուրու մեմուլ իԹմեյե եէր գալմամըշ օլատուղունատան, էն էհեմմ մատտե շուտուր քի, էվրօբա միլլեթլերի, թօր սելերինի քեսպ իչլերի տիրլօմասի թարիգիյե թեսվիյե իԹմեյե մեճբուրլար։ Մուգատամ տիրլօմաթլարընը իճրատա իԹտիյի միւվազենեյի տիւէլ գայիտեսի, միւրուրի վագըթատան վե ահվալը հազրեբենին բեվիշինտեն մահվ օլմուշ տուր։ Պիւյիւք միւճատելելերին վե շետիտ միւնազարալարընե վուգուրինի մեն իԹմէք լազըմ կելիրսե, օրթատա գալան պիր թագըմ մեսելելերին հիւմնի թեսվիյեսի իլե, միւթարեքեյի ումմիյե հասընը իԹմէք մատտեսի, ումուրու իսարբետ մահիր օլան զաթլարընը թեֆեք քիւր ու թեզէքքիւրինե իհտալ իտիլմելի տիր։

Պեօյլե պիր նեթիճեեե մուվաֆֆագ օլունտուղու հալտե, շքմէնարֆերլեր, թելեկրաֆլար վե ահնամելեր սայեսինտե էմրի թիճարեթին թեգատտիւմ սուհուլեթ քեսպ իտիպ, շիմտի զերատթը թերք իԹտիրթերքէ ճէլպ օլունմուշ օլան պինելերճե ատատմար սենատթե մեշղուլ օլուպ, ֆագրիգալար իչեյիպ, ախպ ու իԹտա ըվաճ պուլուպ, տիւնեատա եէնի պիր եյեատը սեատեթ կելճէք տիր։ Ֆագաթ, Էվրօբատա շիմտի պիր պիւյիւք թեհլիքէ վար տրը։ Խարթաեը էօնե ալտրղըմըզատա, կեօրճեյիզ քի Օսմանը կեչենլերատէքի միւվաֆֆագիյեթի իլե մեմնուն օլուպ, Բուսիա իսէ սատճե պուլունտուգլարը հալին միւնասիպեթսիզ լեյնի քեշֆ իտեպիլտիլեր։ Ավստրիա անճագ քենտի մուհաֆազասընը տիւշիւնիւպ, միւսալեհե ուսուլու ատատ օլունան հարպիյե թեատրիքեաթընա իսթիհքեամ վերմեյե տեվամ իտիյօր։ Ռուսիա, Ասիա վե տախի մեսելելերի մեշղուլ օլուպ, հիչ պիր կեօնե թեատտիե գըեամ իԹմեյե մեյլի եօգ տուր։ Քենտիմիզ (Ինկիլեզլեր) իչին շունու տերիզքի, քիմսե պիլմեմ գատար քենտի իսթիրահեթ ու սեատեթինե, վե գունչուլարընը տախի էօյլե պիր հալատ կեօրիպ մեսրուր օլմատա արզուքեչ տեյի տիր։ ԻԹտալեա իսէ, քենտինին պիրինճի սելամեթի օրան ասայիշի հալե խահիշլեր օլմայը տրը։ Իսթիլալ տերալերի իսէ բեժիւրտե օլան Որանիանընն տախի բահտթ էմեմեյե զայեթ լիւզումու վար։ Էօթեատե դալըբ իքի պիւյիւք տեվլեթ, եանի, Ֆրանսա վե Բրուսիա։ Պունլար պիրի պիրլերինե զայեթ զըտա տրըլար։ Իքի տեվլեթին հիւքմարալարը նուԹգալարընատա միւատեհեեե արզու պեեան իտիպ, հիչ պիրիսի ճէնկ իսթեմեզ։ Ֆագաթ, Բրուսիա թեքմիլ Ալմանեատը քենտիսինե բատթի իԹմեքլե մէշղուլ տուր, վե օն ալթը միլիօնատան իպարեթ վե եալընըզ պիր եանընատան էվրօբատա հեմ հուտուտ օլան պիր հիւքիւմեթ իքեն, շիմտի ալթմըշ միլիօնատան իպարեթ վե բէք չօգ մահալերի իւէ էվրօբատա պիԹիշիք պիր տեվլեթ օլմանընն եօլունա կիրմիշ տիր։ Միւվազենե՞ նեբատ գալըբ։ Պու խուսուս տիրլօմաթլարա պիր չօգ մեսելելեր արզ իտեր։ Վե տիրլօմաթլար մեզքիւր մեսելելերի հալ իԹմեյե իհմալ իտերլերսե, իչ գրլաճա գալըբ։ Ֆագաթ միւսալեհեի սեվկնելերին տախի միւտախելե իտիպ, մասալահաթը, տօսթանե թեսվիյե իԹտիրմեկնին վագդը օ վագրթ տրը։ Միւտախելելերի սատրգ օլատուղու հալտե, պիր շեյ վագդ օլմազատան, ճէմ օլմալարը ֆայիտեսեն խալի տելի տիր։ Թելեկրաֆլար, Ավստրիա վե Իթալիա պեյնինտե պիր իԹթիֆագը գարարկիր օլունմասընը պիլտիրիրլեր պիզե։ [illegible] պեօյլե պիր իԹթիֆագը չօգատան պերի վար տրը։ Պու իԹթիֆագլարա գարշը Բրուսիա իլե Բրուսիանընն տախի հիւանի խալեսեթտե պուլունմամալարը շեբհելե իսէտ, Ֆագաթ պու խուսուսլար մուհարեպէ թեսավվուր ու հիւլեալարը տրը։ Սուլհատա պուլունատուղումուզ հալտե, սուլհ իւզերինե սեօյլեշելիմ, վե իԹթիֆագլար բեյտա իտիպ գուվվեթ տէնեմեյե գալգըշաճագ եերտե, հագգանիյեթ արայըպ հագգը օլանը իճրա իԹմեյե զայբեթ իտելիմ։ Պեօյլե էթտիշիմիզատ, տիրլօմաթլարընն էն մուգատտես վազիֆեսի, շիմտիքի վագրթլարատա քիւլլեն խալելբեզիր օլան միւվազենեի տիւել մեսելեսինին հէնիատեն թեքիտի օլուր։ Վե պու մատտեին տահա զեյատե մեթանեթ քեսպ իտեպիլմեսի իչին, էվրօբա դավլենեթօլարընն տախի քենտի էֆքեարը մախսուսելերինի օնա ույատուրմալարը լազմ կելիր։

ՏԱԽԻԼԻՑԵԷ

Շու աթիտէքի պահս, Վիէննատա թագ ու նեշը օլունան լա Բրէսնամ'զազեթատա օգունմուշ տուր։

ԱՀՎԱԼԸ ՐՈՒՄ ԷԼԻ

Եունան մուարազասընընն թեսվիյեսի իւզերինե, արթըգ Օսմանլը հիւքիւմեթի, պունտան պեօյլե Պալգանլարատա տախելի խալահաթլարընն իճրասը իլե սէրպեսթճե մեշղուլ օլապիլիր։ Հալեա պագի օլան պիրիճիք գարարընը, Եանի Ռալահ-Պուղտանընն թարիղի տախի, եազընատա վուգու պուլաճագ մէպուսան ինթիխապաթը սայեսինտե մահվ ու նապեսիտ օլաճագ տրը։ Զաթը Շահանենին սայիր էեալեթլերինտե, ահվալը հազրբե զայեթ միւսայիտ տիր։ Ռում Էլի, Թեսալեա վե Իսթանպօլ ճիվարը Ռումլարը, գօնֆերանսընն նեթիճեսինտէն, Էվրօբանընն Եունունլար հագգընատա օլան հիւանի թէվեճճիւհի սեօնմիւշ օլատուղունա վե պինաէն ալէյհ, քէսպի ազամեթ իԹմէք զրմնընատա օլան խէեալարընն վիճուտա կելմեսի իչին արթըգ հիչ պիր տեվլեթ թարաֆընատան պիր կեօնա եարտրմ պէքլեեմեզ օլտուղլարընա թեէմին օլմուշլար տրը։ Հիւքիւմեթի սենեյե, բօլԹիգա վեսիլեսի իլե էնվայի զանիմեթ վե ճինայեթ հարեքեաթլարընա թեէշպիպս իտէն հշրբեա պեօլիւքլերինին պագը գալանլարընը մահվ իտելիտէն պէրու։ Պալգանատա պուլունան խրիսթիեան էհալիլերին պիւյիւք զըսմը, էվվելքինատէն տահա զիեատե ասուտկի վե ասայիշ իւզրե տիր։ Պուլղարիսթան շեհիր վե գասապալարընն էհլի նուֆուզ, չալըշգան վե թիւճճար էհալիսի, սատատեթի հալլերինի իքի գաթ վե հաթթա իչ գաթ արթըրաճագ օլան տեմիր եօլլար ինչասը թեֆֆէքքիւրի իլե եալընըզ մեշղուլ օլմագատա տրը։ Պուլղար բուհդան թարիգաթը, սեոյլենիլտիկի վե զազեթալարատա եազըլտըղը կիպի թիւրքիաեա գարշը զուհուրա կելէն ֆեսատլըղա էօն աեազ օլմատրգտան պաշգա, անճագ հաղրգաթէն բուհանի միւնազասլըղա էօն աեազ օլմատրգտան պաշգա, անճագ հաղրգաթէն բուհանի միւնազասզասա սահեսինտե Խոթապօլատաքի Ռում քիլիսեսի հիւքմ ու սելահիյեթինտէն գուրթուլապիլիրիմ տեյու իւմիտվաք պուլունմագատա տրը։ Ասրը վասիթտե վե հաթթա Ալ Օսման հիւքիւմեթինին իլք ֆիւթուհաթլարը զեմանլարընատա, Պուլղարիսթան քենտի քիլիսեսի միլիյեսինե վե բաթրիգինե մալիք իտի, սոնրատան, Ֆենարտէքի Ռումլար, հիւքիւմեթի Օսմանիյեեե թապի օլան Ռում-Էլի գրթասընատաքի մեմալիքլերինտե պուլունան քեաֆֆէի եպիսկոպոսլուգլարընն, բայիթախատաքի Ռում բաթրիգի հիւքմ ու սելահիյեթի թահթընատա պուլունմալարը, վե քիլիսեճե էն քեարլը մեմուրիյեթլերին Ռումլար թարաֆընատան զապթ իտիլմեսի իչին հիւքիւմեթի սենիյեսէն պիր իմթիեազ էլտե իԹմիշլեր տիր։

Պուլղար միլլեթինին դպիր վե սարգաւագ մագուլլերի, բուհանի մեսնեսլերինի էլտե իԹմէք իչին վերտիքլերի քիւլլիյեթլի ագճելերինի միւմքին մերթեպէ չաբուգ թազմին իԹմեկե չալըշան մերգում զատատար բուհպան բուէսալարընատան կեօրաիւքլերի ճէպը ու թեատտիլերատէն զայեթլե տիկիր տիրլեր։

Սրրպիա, Խոթանպօլատաքի Ռում քիլիսեսի իլե օլան իԹԹիհատընատան գուրթուլտուղու հէնկեամտա, այնի բուհանի խոթիգալեյեթ էֆքեարը Պուլղար միլլեթինտե տախի քեսպի ճեսամեթ իյլեմիշ, վե Դրրրմ մուհարեպեսինտէն պերու, մեզքիւր էֆքեարը թասահուպ իտէն զայրեթքեշլեր պուլունմուշ տուր։

Շու սօն վագրթլարատա, Պուլղարլարը, Ռումլարատան քեամիլէն այրրմագլըղլա զուհուր իտեճէք օլանֆայտելերի վիքեյլայի ֆիխամ հազարաթընա անթալարրրմը, վե Պուլղար միլլեթինե մախ-

սուս պիր բաթրիգլէյին իհտասը զըմ-
նընտա, Ուլահ-պուզտան հիւքիւմէթի-
նին բույի բէյասընը ալմաեա մուվաֆ-
ֆագ օլունմուշ տուր, պինայէն ալէյհ,
պու պապտ Խթանպօլտաքի Բումբաթ-
բիգխանէ վէ սիհօգոսու իլէ մուխապէ-
բաթ աշըմբշ վէ հալեա ճէրէեան իտէն
իշպու մուխապէբաթ զայէթ աղըբ պիր
հէյլեէթ քէսպ էթմիշ տիր։ Բում բուհ-
պանլարընին բուէսալարը, Պուղար մէ-
մալիքլէրինտէ վագը օլան բիսկոպոս-
լուգ մէնէտլէրինի թէրք էթմէք իսթէ-
մէմէքտէ, վէ Պապը ալի տախի խրիս-
թիէանլարընին մալիք օլտուգլարը քի-
լիսէ խսթիգալէյէթինէ, թէտապիրի
չէտիտէ իպրաղ իտէրէք, միւտախէլէ
էյլէմէկէ թէրէտտիւտ կէօսթէրիշլէրի
պէհան էթմէքտէ իսէտ, կիթ կիտէ իպ-
ռամինը արթըրմագտա օլան վէ էկէրչի
Բում քիլիսէսինտէն քեամիլէն այրըլ-
մալարընա տայիր հիւքիւմէթի սէնէյէ
թարաֆընան պիր էմր ու միւսաատ
իտիմէզ իսկ, այրը պիր ճիմ օլմաղա
թէհտիտ կէօսթէրէն Պուղարլարընն մաթ-
լուպաթլարընա տօլաեբտան մուավէնէթ
էթմէքտէ տիր։

Իշ պու քիլիսէճէ մուարաղա օլ տէ-
բէճէ քէսպի աղամէթ էթմիշ տիր էի,
շիմտի Պուղար միլլէթինէն քեաֆֆէի
թասսավվուր վէ արզուլէրի օլ մատտէ
իւզէրինէ տավէթ օլունմադտա, վէ բօ-
լէթիդաճա ֆէսատլար իչէն էթթիրմաղ
օլունան քեաֆֆէյի թէտապիրի խա-
ֆիեէեի ֆիքիրլէրինտէն չըգարմըշլար
տըր։ Իմտի Պապը ալինին էլինտէ,
Պուղարլարը, իւքրանիյէթինի քեա-
միլէն ճէլպ էթմէյէ պիր թարիդ վար
տըր, վէ հիւքիւմէթի Սէնէյէնին նէ Է-
բիրօստա վէ նէ տէ Պուղարիսթանտա
գօրգաճադ պիր շէյի եօգ տուր։

Կէչէնլէրտէ հիւքիւմէթի Սէնէյէ իլէ
[illegible]
իտէն պիր մուարաղա էնասընտա իսյլի-
ճէ Էբիրօսլու Մուսլիմանլար, Եունանա
դարը ճէնքլէշմէյէ կիթմէք իչին քէն-
տի վաթանլարընը թէրք էթմիշ իսէլէր-
տէ, էօյլէ պիր վասի մէմլէքէթտէ պիր
տադրգա պիլէ ասայիշի հալե խալէլ
կէլմէմիշ օլմասը, պունա ճէվապ զապուլ
էթմէզ պիր իսզոթ տըր։ Տէվլէթի-
Սալիյէ, Սըրպիա իլէ միւնասէպաթը
տօսթանէ իւզրէ տիր, վէ տիկէր թարաֆ-
տան տախի Պոսնա վէ Հէրզէկովինատէ
քէմալը ասայիշ հիւքմ էթմէքտէ տըր։
Պու էհալէթլէր էօյլէ պիր թարզ իտա-
րէ օլունմադտա տըրլար քի, ասայիշի
հալե խալէլ կէլմէսինտէն հիչ պիր կիւ-
նա էնտիշէ եօգ տուր։ Պինայէն ալէյհ,
մէմալիքի Օսմանիյէնին քեաֆֆէի Բում
-էլի գրթասընտա, խայլիճէ սէնէլէր-
տէն պէրու միռլի կէօրիւլմէմիշ պիր ա-
ասայիշի հալ հիւքմ էթմիշ տիր, վէ էօյ-
լէ մէմուլ օլունապիլիր քի, Օսմանլը
հիւքիւմէթինին Բում-էլի գրթասընտա
պիր իխթիլալ չըգարմադ իչին պա-
զը էճնէպի մէմուլարընին իպրաղ էյ-
լէմիքլէրի տէպսիլէր, ճողրաֆիա խար-
թասընտա ճիւզի պիր թէպէտտիւլաթ
վագը օլմադըգընը, խիթամբէզիր օլա-
ճագլար տըր։

Ագ-տէնիզտէ Սրօրաա թադիր օ-
լունան պիր գաչ ատաալար սէքէնէսինտէն
թէշքիլ օլունան մէպուսլարըն, Հիւքիւ-
մէթի սէնիյէ թարաֆընան հադգալ-
ընտա էթթիխազ օլունան պաղը կիւնա
թէտապիրէ դարչը, Ֆրանսա հիւքիւմ-
թինին մուավէնէթինի թալէպ իյլէմէք
իւզրէ, Փարիսէ նէթիշմիշ օլտուգլարը-
նը պա թէլէկրաֆ պիրտիրմիշ իսի իսէք-
տէ, ամէնքի Լա Թիւրքի զազէթասը
մէպքիւր հալատիսի նարանա չըգարմադ-
տա տըր։

— Քի խէնին պիրի պիրինտէն այրըլ-
մասը մատտէսինտէն տօլտիքը, Բում վէ
Պուլղարլար միւանէսինտէ վագը օլան
մուարազանըն թէֆթիշ վէ թէճէսսիւ-
սի իչին, Պապը-ալի թարաֆընտան թայ-
նին օլունան գոմիսիօն, հէնուզ քէնտի
իշլէրինէ խիթամ վէրմէմիշ տիր։ բաքին
պիր գաչ կիւնտէն քէնտի մազպաթասը-
սընը, Զաթը Պատարէթթէնտիրլէրինէ
թապտիմ իսէճէքլէրի մէմուլ գավխտէն
տիր։

— Շուբայի սէվգէթ, ճինայէթի մահ-
քէմէսինէ տայիր պիր բայիհա թէրթիպ
էթմէք իչին պիր գոմիսիօն թէշքիլ էյլէ-
միշ տիր։ Գոմիսիօնու մէզքիր բա, Գաա-
բրի պէյ, Օսման էֆէնտի, Իբրահիմ էֆ-
ֆէնտի, Յօհաննէս էֆէնտի Սագըզլան,
Սատուլլահ պէյ վէ Իսմայիլ պէյ ագա
Թայնին պույրուլմուշ չարտը։

— Ալթընճը տայիրէ բէյսիսի Պաղա-
հէտտին պէյին, տիւշչար օլտուգլարը խաս-
թէլիքտէն շնֆալէկիր օլտաղ, հադրն-
տա մէմուրլարէթլէրինէ տավամ իսէճէք-
լէրի մէմուրտէն տիր։

— Լա Թիւրքիսէ օգունտուրունա կէօ-
բէ, Մէնէմէնտէ պիր պուլաշագ խաս-
թէլիք պուտուր էթմիշ տիր։ Մէպքիւր
խասթալարը հէնուզ նէ օլտուգու ան-
լաշըլմամըշ տըր։ բաքին պու իլէթտէն
թութուլան տատմար, անինտէ վէֆատ
էթմէքտէ իմիշէր։

— Խիւտավէնտիկեար վալիսի տէվլէթ-
լու բաշա հազրէթլէրինին հիմմէթ վէ
թէշվեղի իլէ, պաղա էթիւճճարը միւթէ-
պերանտան միւրէքքէպ պիր գումբանա
թէշքիլ իլէ, Պրուսատա պիր իրմաք
ֆաբրիգասը ինշա խորիճէկի թէրպագը
նամ Օսմանլըճա զոգէթատա օգունմուշ
տուր։

— Խրիվի Մըսրը հազրէթլէրի, մայ-
լէթլէրինտէ պիր գաչ մէմուրինի քիրամ
հազարաթը պուլունտուղու հալտէ,
Սիւէյիշ գանալընա ազիմէթ էթմիշ, վէ
գանալը մէպքիւր գումբանեասընին բէ-
յիսի Մ. Տէլէսիրիս ճէնապէրի, զաթը
խրտիվիլէրինէ լաղամ կէլէն իհթիրամա-
ըը-ֆայիգանըն իմբասընա միւպատէթ
իյլէմիշ օլտուգունան, խրտիվիլէթի
միւշարիլէյհա թարաֆընան գարշըլըգ
իպրաղ օլունան մէնուենիյէթէ մազհար
օլմուշ տուր։ Գատէհու խրտիվի Մըսրը
հազրէթլէրի, բէյիսի միւմայիլեյհ իլէ
պէրաբար Ֆայթօնսիւվար օլարաղ, միւ-
մայիլեյհին խանէսինի թէշրիֆ իյլէմիշ-
լէր տիր։

Բաշայի միւշարիլեյհ հազրէթլէրի,
պիր ատաթ գատար արամ իյլէմէքտէն
սոնրա, նէվ պէ նէվ պայրագլար վէ
գանիրլէր իլէ տօնատըլմըշ օլան վարօր-
լարա բաքիպէն Շալէ քէօշքինտէ թէր-
թիպ օլունան եիւզ քիշինէք կեեաֆէթէ
տավէթ օլունմուշ տուր։

— Շեհիր էմանէթի թարաֆընան
նէշր օլունան ըէսմի պիր իլանըն պէեա-
նընա նէզարէն, ղեչէն սէնէ, «Խալահ
Թուրուգ գոմիսիօնու» թարաֆընան
տուն պէհա իլէ սաթըլան թուղլար
պիթտիկինտէ, թուղտարըլար պունու
ֆուրատթ ատտ իտէրէք, թուղտանը-
պին թանէսինի 150 վէ սօնրատան 200
ղուրուշա սաթմըշլար տըր։ Քեարիր
պինա ինշասը իչին թուղտարա լեզ զու-
մու օլան ատատմարա երինէ էհվէն ֆի-
եաթլա սաթըլմադ նիյէթի իլէ, պու
սէնէ տախի, պաշդաճա պիր սերմանէ
գենուլարագ, թուղտա եարըմադ իչին
պիր գոմիսիօն թէշքիլ օլունմուշ տուր։
Գոմիսիօնու մէզքիւր թարաֆընան
եարարըրմադտա օլան թուղտարար ապ-
րիլ այը զարֆընտա Վէզիր իսմէլէսի վէ
Գումրգարու անպարլարընտա 1000 թա-
նէսի իչին 150ը պուրուշա ֆիլեաթ գո-
նուլմասը գարարկիր օլմուշ տուր։

— Տիվանը ահքեամը ատլյէ նազը-
ըը տէվլէթլու բաշա հազրէթլէրինին
բիեասէթի թահթընտա օլարաղ, պաղը
իւլէմատան միւրէքքէպ թէշքիլ ի-
տէն պիր գոմիսիօնտա մէսալիկ ֆըդ հի-
յեեի միւնասիբ պիր բիասալ թէրթիպ
օլունմադտա օլտուգու վէ պունուն պի-
ռինճի ֆասլը ալըշվէրիշէ տայիր մէսէլէ-
լերի հավի օլարաղ, հագընտա թէրթիպ
օլտաճաղը եշիտիրմիշ տիր։

— Ռաաքիբի Շահանէ իշին պու սէնէ
վուգու պուլան միւպասաթտան, Ֆա-
ըը-շուբայի ասքէրինին իպրաղ իյլէսիկի
տիգգաթ վէ իգտամաթը սայէսինտէ,
Նիզամիյէ խազինէսինէ օն իքի պին քի-
սէտէն գեեատէ մէնֆատաթ հուտուլ
կէլմիշ տիր։

— Օէրանիք վիլայէթինտէ տախի, տի-
կէր վիլայէթլէր միսիլու, պիր դագէթա
նէվգու հաբ իթմիշ տիր։

— Մալիյէ նազըրը տէվլէթլու
Սատրգ էֆէնտի հազրէթլէրի, Սիլիս-
թրէեէ վասլ օլմուշ օլտուղունան,
քէնտի խատէմլէրինտէն իքի իշ քիշիի
օրատա չաղըրմըշ տըր։

— Բաղար էրթէսի կիւնիւ, Տախ-
լիյէ նազըրը տէվլէթլու բաշա հազրէթ-
լէրի մապէյնի հիւմայուն ճանիպի ալի-
սինտէն չաղ ըրլարագ, զաթը հազրէթի
Թահտարիլէրի իլէ պէրաբար միւքեմլէմ
վէ միւշավիրլէր իթմէք շէրէֆինէ մազհար
պույրուլմուշլար տըր։

— Լէվանթ Հէրալատա օգունտուղունա
նէզարէն, Կիրիտ ճէզիրէսինտէ
հէնուզ պուլունմադտա օլան զօրպա
տէրկիրատէլէրինին մէզքիւր ճէզիրէի
թէրքէ մէճպուր օլմալարը իչին, Պապը
ալի թարաֆընան դարար վէրիլմիշ
տիր։

— Բաղար էրթէսի կիւնիւ, Տախ-
լիյէ նազըրը տէվլէթլու բաշա հազրէթ-
լէրի մապէյնի հիւմայուն ճանիպի ալի-
սինտէն չաղ ըրլարագ, զաթը հազրէթի
Թահտարիլէրի իլէ պէրաբար միւքեմլէմ
վէ միւշավիրլէր իթմէք շէրէֆինէ մազհար
պույրուլմուշլար տը

Էրմէնի միլլէթինէ տիւշմանլիմիշ։

Պունտան իբի այ մուդտատէմ Բուլմուն պիրիսի, 1859 սէնէսինտէ Ասիթանէտէ թաղ ու նէշր օլունմուշ օլան «Էրմէնի քիլիսէսինին օրթօտոքսլուղու» նամը իլէ իբի նիւսխէ քիթապ էլինտէ օլոուղու հալտէ, տալա քիմսէյէ միւրաճաաթ իթմէքսիզ ին, տօղրու մէքթէպէ քօշար վէ «Պունլարը Բուլմ պաշ բաբասը կէօնտէրտի մէքթէպտէ օքուսուն» տէյու թէնպիհ էտիպ կիտէր։ Մէղքիւր քիթապ Էրմէնի եազըսը իլէ թիւրքճէ օլուպ օղուտուղումուզտա, Էրմէնի քիլիսէսինին հերետիկա օլտուղունու իսպաթ իթմէք իչին պիր թաղրմ քապա թասլաղ վէ սօուդ էլվաղ լարտան իպարէթ օլտուղունու անլատը իսէքտէ, քէնտի պէտիսյուղլարընա համ իտիպ տուքիւթի իսթիյար իյլէտիք վէ քիթապլարը Թանդարմտա հրվզ իտիպ մէքթէպ չակիրտանընա տալի լազըմ օլանը անլաթարգ։ Պունտան մատա, պիր իբի հաֆիթա էվվէլ միլլէթիմիզ տուսթէրանընտան պիրի Բում տէլիգանլըլարընտան պիրի իլէ էվվէնմէք իսթէմէյ օլտուղու հալտէ, մէրգումմէ, Բում մէտրապօլիտի էֆէնտիէ հալինի արզ պիրլ։ քէյֆիեէթ մէտրօպօլի Աղրհի տիւքօտ մարիֆէթիյլէ Բուշճուքլեան Աբէ։ Տ։ Գէորգ հայրա իսթիար օլէնտուղտա, միւմիլէյհ Հայր տաիր, քէյֆիէթնէ մէրքէզտէ տիր տէյու սիւալ իթտիկինտէ մէրգումմ բարազ տէր քի։ «Պէնի մէտրապօլիթ էֆէնտի կէօնտէրտի, սիզլէրտէն պիր ադը Բումիւն պիրիսի իլէ էվվէլնէմէք օլտուղունտանտա՝ միւթասլա էտէճէքսինիզ սէյլէյին քի օնա կէօրէ խապէր վէրէյիմ՝։ Տ։ Գէորգ հայր տաիր՝ «Պու քէյֆիյէթի մէտրապօլիթ էֆէնտի թահրիրէն պանա պիլտիրսին քի։ պէնտէ լազըմ օլանը պիզ իմ մէտրոպօլիթ էֆէնտիէ պիլտիրէյիմ՝։ տէյու ճէվապ իտէր։ Իբի կիւնտէն սօնրա ատի պիր Բում իլէ մէզքիւրէ քըզ եինէ մէտրոպօլիթ թ սրաֆիրնտան մումայիլէյհ հայրա միւրաճաաթ իտիպ «մէտրոպօլիթ թարաֆիրնտան սիզէ իսթիար օլունուր քի պու գըզա պիր նասիհաթընը վար իսէ իտէսինիզ»։ տէյու խապէր վէրիլտիքտէ։ տէր Գէորգ հայր եինէ էվվէլքի ճէվապը թէքրարիւր իտիպ մէրքումէ քըզա տէր քի։ «սէն Բո՞ւմ մու օլաճաղընը։ Եօխսա Բում տէլիգանլըսը իլէ էվվէնիպ եինէ քիլիսէնէ բաղլէթ էտէճէ՞քսիսին»։ գըզ ճէվապ իտէր քի «պէն հեր նէ գասար քի էվվէնճէք իսէմ տէ, եինէ Էրմէնի իմ՝ վէ Էրմէնի քիլիսէսինէ կէլիպ Էրմէնի այինինէ բիայէթ իտէճ՝ յիմ»։ Հալ պու քի վագթի իլէ պունուն գըզքառընտաշը տախի պու մինվալ իւզրէ պիր ախէք Բում իլէ էվվէնմէյ օլուպ լաքին սօնրա վաֆթիզ օլարաք վէ իսմի տախի «Բաթինդ» նամը իլէ միւսէմմա օլտուղունա Տէր Գէորգ հայր բէք ալա բանա վագրֆ օլտուղունտան, իչի թահրիրէն միւղ-քէրէյէ պրազը իսէտէ, էլան պիր սէս չըգմայարագ մէղքիւրէ գըզըն կէչէն կիւն «Ռուքէնէ մանասթիրընտա ֆըչըյտ կիրիպ վաֆթիզէ իլէ պէրապէր Սթէֆանոզ (մկրտուել) օլտուղունու տույտուղումուզտա չու խրբիսթեան վէ օրթօտոքս Բումլարընը էրմէնիլէրէ դարը քէսպ իթտիքլէրի էմնիհէթէ տէլալէթ իտէր պիր քէյֆիյէթ մի տիր, տէյել մի տիր, ամմէնին թահգիգ ու իտրաքընա հէվալէ իտիպ անճաք շունա զիատէսինճէ թաճաճիպ իտէրիզ քի։ Բում միլլէթի պու կիւն պէշ ալթը միլիոն Պուլկար իլէ ուզլաշմայրպ։ այրըլարը հալաէ պիր իբի Էրմէնի քէնտիսինէ ճէլպ իտիպատ նէ՝ միւքեաֆթաթ գալանապիլէճէք։ . . .

. . . . . .

Նշան Մ։ Շիշմանեան։

— . . . խմբագիր։

Թէքիրտաղի կարծեցեալ լուսաւորեալներուն առ Թադէոս Եպիսկոպոսն ուղղած մէկ յարձակողական նամակին պատճէնը Մասիսի 305–306 օրաթերթերուն մէջ տեսնելով, պարտաւորեցանք ներկայիս հրատարակութիւնը խնդրել, վստահ ըլլալով որ Ձեր թերթին էջերը ազգասիրաբար կը հիւրընկալեն։

Երբ մէկն դժոխային չանթերով իւր հակառակորդը հարուածելու ճգամբ հասարակութեան պատիւը կարատաւորէ, ղղայուն սըրտերը չեն կրնար լռել։ Այս առթիւ ոչ անչափ առ Թադէոս Եպիսկոպոսն ուղղակի վերաբերեալ կէտերն կուզենք դիտողութեան տակ ձգել, այլ որչափ այն կէտերն որ Թադէոս Եպիսկոպոսն վատահամբաւելու պատրուակաւ՝ ընդհանուր հասարակութեան պատուոյն մահու հարուածներ տուած են։ Եւ միանգամայն այն չարանիւթ նամակին տէրերը ներկայացնող դէրասանին արժէքն կշռել, որ փոխանակ բարոյական դասեր աւանդելու՝ ինչպէս ճշմարիտ խմբագրի մը կը վայելէ, ընդհակառակն այլ եւ այլ նրկատմունքներով գործիք եղած է այսպիսի վիտի գրուածքներ հասարակութեան տուանը հանելու։

Ցիշեալ անդրալեռնական նամակն ուղղելով Մամբրէ վարդապետը ջատագովել իւր երեւակայական ճամարտակութիւնները այսպէս ըրած է։ «Եթէ Մամբրէ վարդապետը քիչ մ՚ալ չժամանէր՝ ի Թէքիրտաղ հօտին մեծ մասը թերեւս պիտի մոլորէր»։ Այս մոլեռանդ ստոերով թէպէտ ենթադրել կուզէ, թէ Թէքիրտաղի ազգայինք այնքան տկար եւ տգէտ են՝ ի կրօնս, որ Մամբրէ վարդապետին պէս տկար մահկանացուի մը համոզողութեան վրայ իրենց հաւատքը հիմնած ըլլային, սակայն հերիք է ըսել թէ նոյն ինքն Մամբրէի այժմեան վիճակին մէջ՝ իւր Առաջնորդարանին կից մօտ օրերս ժողովարանի մը հաստատուիլը յանցա՞նք է իրեն։ կամ կրօնի սկզբան տգէ՞տ ըլլալնին է։ Նամակագիրն աւելի ստոյգ խօսած կըլլար եթէ ըսէր, մենք ստորագրեալքս պիտի մոլորէինք եթէ Մամբրէ վարդապետը փոյթ չժամանէր։ Եւ ասանկով ինքզինքնին միայն պատուած կըլլային՝ ինչպէս որ են։ քանի թէ հասարակութեան մեծ մասը այնպէս կարծեցնէին, որ միայն վարդապետներու վայրկենական համոզմամբ իրենց հայութեան եւ հայրենի կրօնը կը յարգեն։

Կոկոզաբան նամակագիրը, չնորհակալ ենք, աղէկ ճանչցեր է այս սկզբունքը, թէ ձայն բազմաց ձայն Աստուծոյ ըսել է, սակայն ինչպէս որ ուրիշին հաւատքն պահանջեր էր այս սկզբան նկատմամբ, անանկ ալ ինքը սրտի մօտ կընդունի՞։ Ոչ երբէք, վասն զի Առաջնորդը հալածելու համար երեսնի չափ անձանց ձայնը, Աստուծոյ կանուանէ։ Եւ իր պաշտօնին անարժան ժողովք մը պաշտպանելու համար, փոխանակ իւր քարոզած սկզբունքը յիշելու, յոգնաթիւ անձանց ձայները խեղդել կը ջանայ, եւ զանոնք խոովարարներու պատրաստի խումբ մը կը քարոզէ՝ Մասիս ի՞նչ նկատմամբ այս հակասութիւնը չնկատեց։ ա՞նչափ դժուար էր անգամ մը իւր անմտութեան բարձրութենէն խոնարհելու։ Հետեւաբար հերիք չէ՞ին պաշտօնական կերպով քանիչ ղրկուած պատուարժան կղերներու վկայութիւններն ալ։ Վարժապետնա՝ Ներսէս սրբազանն չգիտէ՞ր, որ այն «ձայն բազմաց ձայն Աստուծոյ» ըսողներուն թիւը 20–30 է։ Եւ այն ձայնն ալ՝ Աստուծոյ ձայնը չէ։ այլ դիւաշունչ կրից ձայն։ Կարնոյ արդի Առաջնորդ գեր։ Յարութիւն եպիսկոպոսն չգիտէ՞ր որ այս անձինքն որ 20–30 են թուով։ Եւ ասոնց ձայնն ալ՝ «վասն Աստուծոյ ուրանալ զատուածն» է։ Նոյն ինքն Մամբրէ վարդապետն չէ՞ր գիտեր (թէ եւ անոնց կուսակից) որ 20–30 մարդիկ են եւ անոնց ձայնն ալ «բաժանեա զի տիրեսցե՛ն է»։ Մասիս գիտէ որ թուով սակաւաթիւ են, բայց «խելահաս եւ յառաջադէմ» եղեր են։ թէ եւ Մասիս ասոնց մէկ արդիւնալից գործն ժամանակ չունեցաւ հրատարակելու։ Հոգ չէ, օր մը անշուշտ գեթ իրեն համար ըրած զոհողութիւններն կը յայտնէ։ թէ եւ ինքը լռէ «քարինք կաղաղակեն» արդեօք կրնցա՞նք հակացընել։ Մասիսին—ո՛չ։ Ուրեմն սա հետեւեալ երկայրաբանութիւնն ընենք որ ուրիշները հասկընան։ այն անձինքն կամ սակաւաթիւ, են կամ բազմաթիւ։ եթէ սակաւաթիւ, ուրեմն ինչո՞ւ «ձայն բազմացն» իրենց կը սեփականեն։ իսկ եթէ բազմաթիւ, ինչո՞ւ Մասիս սակաւաթիւ կը կոչէ։ Զարմանալի՛ հակապատկեր։

Քանի մը ընտանեաց կրօնափոխ ըլլալուն համար գաւ լայտնած է Պ։ Նամակագիրն, թէ եւ անոնցմէ ի զատ ուրիշ մի քանի ընտանիք ալ տառջինիներուն ընկերացած էին։ սակայն չէ թէ առաջնորդի բանադրանօք՝ ինչպէս կըլլեցնել կաշխատի։ հապա արքունական տրոց անհաւասար բաշխման առթիւ։ Եւ ասանկ ապօրինաւոր բաշխումն ընողներն ալ նոյն իսկ նամակին ստորագրերէն մէկ քանիներն էին։ դեռ նոր ծերակուտական ժողովոյն օրինաւոր բաշխման շնորհիւ՝ կրկին վերադարձան իրենց եկեղեցւոյն գիրկը բաց ի երկու ընտանիքէ։ որոնք այն դիմակաւոր հայերը անիծելէ չեն դադրիր։ . . . ։

Դարձեալ կը վայրաբանէ նամակագիրն, «Դուք (Թադէոս սրբազան) որ եւ է Ազգային օրինաւոր ժողով կամ խորհուրդ, երբ ձեր միապետական եսութեան առաջը չի ծռիր եւ ձեր ապուաէր կամքն չպաշտէր, անմիջապէս կը սուլէք։ եւ պատրաստի խըռոմարարներն խմբելով՝ ժողովն ձեր կրից խաղալիք կընէք։ Այս մասին ձեր սկզբունքը «ձայն բազմացը» յիշեցէք։ մեր կոդմանէ ձեր ըսած ժողովոյն լուծուելուն պատճառը կը յաւելունք։ Ո՞վ լուծեց Թադական խորհուրդը։ Ազգայնոց մեծագոյն մասը։ վասն զի նոյն խորհուրդը մատակարարութեան մասին անդր քան գչափն շռայլ էր։ դպրոցական բարեկարգութեան դլխովին անտեսիլ։ մեծագոյն մասամբ ազէա, հասարակաց դասերն թիւրոյ եւ Ազգային ընտանեաց բաղարձակ տէր։ Բարեբաղդաբար Ազգայնոց մեծագոյն մասին ըմբռնութիւնն նոցա կնճռոտից ճակատներն խարտակեց։ եւ հիմա այնչափ ի զուր վատնուած եւ . . . ցուած գումարներուն հաշիւը կը պահանջէ, եւ պիտի պահանջէ մինչեւ որ առնու։ Այս մասին խատն ժողովոյ ուշադրութիւնը կը հրաւիրեմք։

Թահսիլտար Մկրի եւ Յակորի խնդրոյն գալով կը հարցընենք, այդ պաշտօնը՞ ո՞վ տուաւ անոնց։ — իրենք։ եւ շարունակութիւնը տարի ինչո՞ւ հաշիւ չպահանջեցին յիշեալ թահսիլտարներէն։ — վասն զի ակառանին նոյն տնձանց ծոցն էր, ինչպէս կըսեն նոյն թահսիլտարները, պատճա՞ռ։ — իրենց պարտուց էսամիներէն մեծակակ զեղջում մը ընելուն համար։ Այս ամէնը ապացուցանող թղթերը, իրենց ստորագրութեամբ վաւերացած թղթերը, տակաւին ամբողջ կեցած են։ Նամակագիրն մոռցեր է յիշելու 10000 ղրշի մը դժուարամարսութիւնը, որ Մասիսի յառաջադէմներուն միայն ազգականին ժանիքն անցած էր թահսիլտարութեան պատրուակաւ, եւ ծերակուտական ժողովոյն տրթնութեան շնորհիւ, չթողուց կառավարութիւնը զայն մարսել։ Երկրորդ՝ խելահաս անձերէն մէկուն քեռայրը առաջնայն յաջորդելով, քիչ ժամանակի մէջ 12000 ղուրուշի գումար մը իւր որկորն անցուց, թէպէտ յիշելոյն ազգականներն իրենց ստորագրութեամբն երաշխաւոր էին, բայց նոյն թահսիլտարին մեռած վայրկենին, նոյն երաշխաւորութեան դիրն ալ՝ թաղականաց մնաւակէն դարմանալի արագութեամբ յարութիւն տուաւ՝ ի շնորհս վախճանելոյն ազգական թաղականաց։ Այս սքանչելագործութիւնը կատարելագործել պէտք էր։ ուստի սկսան ծերակուտական ժողովը ցրուել ճգնել, որ չըլլայ թէ 12000 ղուրուշի գումարն ալ իրենք տուժեն։ սակայն իրաւունքը հրաշից պէտք չունենալուն, խաբէութիւնը գարձեալ խայտառակեցաւ։

Դառնանք տեղոյս գեր։ Առաջնորդի քեռորդոյն Տ։ Սուքիասի Յարութիւն ազգայն խնդրոյն։ Պ։ Նամակագիրն կը յիշէ անչուշտ քանի մը տարի առաջ կազմուած ծիրակուտական ժողովը, որ մեծ պատասխանատուութիւն ունէր թէ կառավարութեան եւ թէ ազգին, սխալե՞ցանք արդեօք իրենց չընելնուս։ վասն զի նոյն ժողովը պարտաւոր էր անհաւասար բաշխումներն կարգի դնել, մնացած հին պարտքերը քննել եւ թահսիլտարներու հաշիւն առնուլ։ Այս կընճռոտից գործերը կարգադրելու համար՝ անաչառութիւն պէտք էր, անաչառութիւնն ալ չատերու պատիւ չիրներէր անշուշտ, եւ որովհետեւ առաջնորդին քեռորդին ալ յիշեալ ժողովոյ առենադպիր էր, հարկաւ հաճելի չիպիտի ըլլար Մասիսի յառաջադէմներուն եւ նիւթական կարողութեան տէր անձանց։ վասն զի . . . դուցէ հասկըցաւ Մասիս։ Եւ ահա նոյն ժամանակէն տեղի տուած է յիշեալ Յարութիւն ազգայն իւր անձը քանի մը անձանց նախատանաց ենթակայ քնելու։ բայց հոգ չէ որովհետեւ ձրի չէ։ նոյն ժամանակէն ի վեր Ազգին տարեկան 10.000 ղրշի գումար մը չահեցուցած է։ ծախուած կալուածներուն տուքերն վերդնելով եւ կառավարութեան կողմէն ալ այս ֆոէրէկ զեղջը վաւերացնել տալով։ Դամակագիր Պարոնը յիշելոյն վրայ կասկածանաց տեղի կը մնտրոէ, եւ չի կընալով գտնալ։ Առաջնորդին քեռորդի ըլլալը քրէական յանցանք կը համարի։ Ազգին մէջ հաճարուելն ստանալը դիպուածի գործ չէ։ Առաջնորդն ալ այսպիսի հրաչք մը չէր կրնար գործել։ Ազգը պատճառ մը ունի եէ զայն սիրելու եւ յարգելու, նորա անխոնջ աշխատութիւնը եւ փոխադարձաբար առ Ազգս ցոյց տուած սէրն ու համակրութիւնն է։ Իւր հաւատարմութեան մէկ նոր փորձն ալ այս օրերս ցոյց տուած ըլլալուն հերիք կը սեպենք ըսելու որ թահսիլտարութեան մասին կասկած չունին, ուրիշներու հետ իրենց ստորագրութեան յարգն ալ չիկորսնցընելու համար։ Նամակագիրը՝ դրպրոցքն գոցեց կըսէ, ո՞ր մէկ դպրոցը գոցուեր է, որովհետեւ Թէքիրտաղի մէջ երկու դպրոց կայ, եւ երկուքն ալ ըստ կարի կըշարունակուին։ Զարմանալի բան, մինչդեռ Մասիս իւր սենեակէն մինչեւ Թէքիրտաղ խելահաս եւ յառաջադէմ մասը կրցաւ նրկատել, երկու խոշոր դպրոցներուն գալով աչացն առջեւ վարագո՞յր քաշուէր էր։ . . . Կերեւի թէ Ս։ Թ։ թաղի դպրոցին դասատուներուն ուրիշները յաջորդելը դպրոցը գոցուիլ ըսել է։ Ի՞նչպէս գոն ըլլային այնպիսի դասատուներէ, որոնց վարքը Պօլսեցւոց մեծագոյն մասին ծանօթ է։ Իրենց դրպրոցասէր ըլլալուն ի՞նչ ապացոյց պիտի տան, թերեւս անցեալ օրեր, երբ Բազոսեան իրբրախճանի մը հրաւիրուած էին, ուր մէկն ուրախութեան բաժակ ի ձեռին, սա հետեւեալ բարեմաղթութիւնը կընէր, «Ս։ Թ։ թաղի դպրոցն ախո՛ռ դառնայ» այս խօսքին պատասխանող շատ մը «ինչալլահի» ձայներ, ա՞յս է ապացոյցնին։

Մենք Ս։ Թ։ թաղի ընակիչքս գոն ենք այժմեան նորընտիր Թ։ խորհուրդէն, եւ գեր։ Առաջնորդէն, սակայն կը հարցնենք Պ։ Նամակագրին, Ս։ Խաչ թաղի Ազգայինք ալ գո՞հ են իրենց թաղականէն եւ թահսիլտարներէն։ Այս հարցմանս ո՞վ պիտի պատասխանէ «Զաքարիան»։ Ս։ Խաչի թաղական խորհուրդն եթէ խոհեմութիւն ունի, անցեալը յիշելով օրինաւորութիւնը կըյարգէ, եւ կամովին կը հրաժարի, եւ եթէ Առաջնորդին հետ հակակրութիւն ունի, թող շարունակէ։ մինչեւ որ թաղ։ խորհրդոյն անդամակից միայն հօրեղբօր վրէժն լուծէ, 12 000 ղուրուշի մարուած գումարէն 3000 անդամակից միայն հօրեղբօր վրէժն լուծէ, 12 000 ղուրուշի մարուած գումարէն 3000 ղուրուշ նորա ժանիքէն կորզելուն համար։ Եթէ գրիչնիս չի յոգնէր, կընայինք նոյն թաղի թշուառութեան չափն ալ նկարագրել, սակայն նոցա փրկութիւնը մօտ տեսնելուս համար խօսքերնիս կը վերջացնեմք Կուինտիոսի հետեւեալ խօսքն ուղղելով, թէ Ս։ Խաչ թաղի այժմեան խորհրդոյն եւ թէ Ս։ Թ։ թաղի նախկին խորհրդոյն, «զարմանք ի՞նք լցեն ձերումդ իշխանութեան արհամարհ լինել յաչս ժողովրդեան, ուր դուք ցեղէն առնէք զնա արհամարհ։»

Ընդունեցէք . . . խմբագիր մեր յարգանք

Որով մնամք բարեացակամ ձեզ

1869 փետր։ 16 (Սորբէրոնի)

ի Թէքիրտաղ։

— Մուշ սանճաղը Քիւրտլէրի պարպարլըղլարընտան, պիչարէ Հայլարըն պի ավնիհի թաալէա սայէյի իեայէթվայէյի հազրէթի Փատիշահիտէ քեամիլէն խէյլաս օլմալարը նիյէթի խայրիէսիյլէ, պու կիճէ Գէյ-օղլու Ս։ Յարութիւն քիլիսէսինտէ տախի հոխոմ տուսը օղունմուշ, վէ խայլիճէ ճէօմատի հաշրը պուլունմուշ տուր։

— Տիւնքի կիւն Ա.մեն. Տեղապահ սրբազան հաղրէթլէրինին, Ա.ալի բաշա հազրէթլէրի սահիպ խանէլէրինէ կիթտիկի կէօրիւլմիշ տիւր։

Գազրլար Էրզրում առաջնորդու Գեր։ Յարութիւն եպիսկոպոսուն սիմթի մէմուրիյէթլէրինէ ավտէթ իթմէլէրինի պիր տէֆա տահա իլթիմաս իթմէք իչին կիթմիշ տիր տիմէքտէ տիրլեր։ Լաքին պիզճէ պիր խուսուսա տահա համ օլունան ճայիզ տիր։ Եանի պու տէֆա վեհատաւ կամթուղիկոս հազրէթլէրի թարաֆիրնտան, գերապատիւ Զալալեան սրբազանին խամթանթանպօլտա գալըպ գալմահաճաղընա տայիր մնադամ ճէլիլի խարիճիսէն քէնտիլէրինէ կէօնտէրիլմիշ օլան մէքթուպուն ճէվապը, միւշարիէյհ Տեղապահ սրբազանա կէլմիշ օլտուղունտան, մէղքիւր նամէյի կէօթիւրիւպ թագտիմ իթմիշ օլմասը տախի իհթիմալտէն տիր։

Ա. Զ. Դ

Ա.
ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ
ԸՆԹԵՐՑԱՍԻՐԱՑ ՕԺԱՆԴԱԿ
ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ՄՈՆՍՈՐՕԻ ՏԻԿԻՆԸ
ՀԵՂԻՆԱԿՈՒԹԻՒՆ
ԱՂԵՔՍԱՆԴՐ ՏԻՄԱՑԻ
ԹԱՐԳՄԱՆԻՉ
ՄԿՐՏԻՉ ՓՕՐԹՈՒԳԱԼԵԱՆ

Ամեն շաբաթ 16 երէսներէ բաղկացեալ, մաքուր տպագրութեամբ երկու թերթեր պիտի հրատարակուին չորեքշաբթի եւ շաբաթ օրերը։

Բաժանորդագրի համար ամեն մէկ թերթի դինը 40 փող։ է, իսկ հրատարակութեան սկսուելէն վերջը թերթ առ թերթ առնել ուզող կը պարտաւորի ամեն մէկ թերթի համար 50 ական փող։ վճարել։

Բաժանորդագրուիլ փափաքողները, թուականէս մինչեւ մէկ ու կէս ամիս իրենց հասցէն նշանակել տալ կը պարտին հետեւեալ տեղերը, մէկ թերթի դինը կանխիկ վճարելով։

Մէրճան գրավաճառ Պ. Քէրովբէ Մարդարեանի Համազգային գրատունը թիւ 88. Ռոզոն շարշրեի գլուխը, Շէրիֆ բաշա խանի դիմաց Արեւելեան գրատունը թիւ 416. Մահմուտ բաշայի գլուխը մազավաճառ Պ. Ֆրանկիւլ խանութը թիւ 341. Քիւրքճիւլէր շարշրսը բէրուքէր Պ. Գեւորգի խանութը թիւ 22. Կամուրջին գլուխը զբոսարանը թիւ 4–5.

1869 մարտ 6

ԻԼԱՆԱԹ

ՕԳՈՒԵՈՒԱԾՈՒ

Ամ մէյտանընտա սէտտ իւզէրինտէ Ֆիրուզ աղա ճամիի չէրիֆի եթթիսալինտէ վէ սարը պօեալը վէ եէյիլ դարուլու վէ 8 նիւմէրօլու գօնագտա պուլունան Պաղտատլը Ամմէտ Նուրի պէյ, սարա, հավալէ, մէճնունլուգ, եարը պաշ աղրըսը, սրթմա, տիշարըլըգ, սըզը վէ սայիրէ իլլէթլէրինի օգուտուպ Նէֆէսլէ յէճէկինի հէր քէսէ իլան իտէր։

ՍԵՎԱՊԼԸ ՊԻՐ ԻԼԱՆ

Ձուսա էրթէսի կիւնիւ Գալաթատա պիր մէնտիլ ատրունինտէ թէնէքէ գութու իչինտէ պէշ գրթա մազապթա էվրագը վէ պիր թէֆթէր գայպ օլմուշտուր. քիմ քի պուլմուշ իսէ, եա Գալաթատա էրմէնի քիլիսէսի գաբուճուսունա, վէ եախօտ իսթանպօլտա Մահմուտ բաշատա Պէզճի խանը օտապաշըսընա թէսլիմէ հիմմէթ իթտիկինտէ։ քէնտիսինէ 200 ղուրուշ իքրամ վերիլէճէք տիր։

ԱՐԶՈՒՀԱԼՃԸ

Գալաթատա Քիւրքճիլէր իչինտէ վագը 49 նիւմէրօլու տիւքքեանտա թիւրքճէ պիլիր պիր զաթ, արդուհալ, սէնէտ, մէքթուպ վէ սայիրէ եազմագտա օլտուղունտան, իսթէք իտէնլէրին կիթմէլէրի իսթար օլունուր։

ԿՐԿԻՆ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

ՎԻԲԹՕՐ—ՀԻՒԿՕ

ՆՕԹՐ-ՏԱՄ-ՏԸ-ՓԱՐԻ

Այս Տիեզերահռչակ վեպն Հայերէն թարգմանութեան, 1. 2. 3 թերթերը ի լոյս ընծայած է. — սակայն տեսնելով որ ընթերցասէր հասարակութիւնը գնոյն ոգութեանը վրայ երբեմնակի կը տրտնջի։ Այսու ամենայնիւ ներկայ երկտող գրութեամբս կը ծանուցանեմ որ թերթերնիս երկու կարգ բաժնուած է։ — Մինը որ պատկերազարդ 3 ղուրուշ է, իսկ միւսը որ սնապատկեր, 2 ղուրուշի կը ծախուի։ — Ասկի ինչուան մէկ ամիս բաժանորդագրութեան ցանկը բաց է, եւ ուզողը կրնայ իր հասցեն կ. Պոլիս Զագմագճըլար Գաֆֆաֆեանի գրատունը, եւ Մահմուտ փաշան Պոյտճի Մանուկ աղային 220 թիւ խանութը յանձնելով յատուկ ցրուիչի մը ձեռօք ընդունել իր թերթերը։

Արդէն բաժանորդք պէտք է ընդունած թերթերնուն գինը կանխիկ վճարեն, — բաժանորդ չեղբուողը ամեն մէկ թերթի 20 փարայ աւելի պիտի վճարէ։

1869 մարտ 12 կ. Պոլիս.

Թարգմանիչ եւ հրատարակիչ.
Տէրոն Թէրզեան

Թշուառք նամ մէշհուր քիթապլն պէշինճի ճիլտի պասրլըպ, Իսթանպօլա կէլմիշ օլմազին ապօնէ օլան զաթլարին, Գումրու խանատա Տէտէեան Սարգիս աղանին մաղազասընտան արմաղանը, վէ պու միւնասէպէթլէ, մէզքիւր քիթապլն սահիպի օլան Տէտէեան Յարութիւն աղանին վէֆաթ իթմէսի իւզէրինէ մէզքիւր քիթապլն սայիր ճիլտլերի չըգմաեաճագ տըր տէյու պիր թէվաթուր չըգմըշ իսէտէ, ասլը օլմաեըպ սայիր պէշ ճիլտլերի տաթի պասրլըպ ապօնէլերէ տուղրտըլաճաղը մախսուսէն իլան օլունուր։

ՄՈՒՇԱՄԱԻ ԹԻՇԱՐՈՒԹ

ԻԽՐԱՃԱԹ ՎԷ ԻՏԽԱԼԱԹԸ ԷՄԹԱԱԻ ՏԱԽԻԼԻՑԷ ՎԷ ԽԱՐԻՃԻՑԷ

ԻՍԹԱՆՊՕԼ · 19 ՄԱՐՏ 1869 ·

ԷՄԹԱԱՑԻ ՏԱԽԻԼԻՑԷ

ԻԽՐԱՃԱԹ

ԲԱՄՈՒԳ

Ատանա	Օգ. 10½–	Ղրշ.	Սաթը	— Պալ.	—	Մէվ.
Կիւրճիսթան.	» 9¼–	»	»	200	» 150	»
Ամէտ	» 9¼–	»	»		» 100	»
Կէյվէ	» 10¼—	»	»	50	» 80	»
Իզմիր	» 10¼–	»	»		»	

ԵԱԲԱՂԸ

Անատոլ եըգանմըշ		Օգ. 10½–11½	Ղրշ.	
« եըգանմամըշ		» –6	»	
Կիւրճիսթան եըգանմըշ		» –		
« Նիմ եըգանմըշ	14–	Օգկասը. 1 Լիրա	Օսմ.	
« եըգանամըշ	26½–	« 1	»	»
Տօպրուճա	–	Ղրշ.		
Էսկի չէհիր	5–	» Մէվ.		350,000 Պալեա
Ռումէլի եըգանմըշ	Օգ » 12–	» »		
» եըգանամամըշ	» 6–	» »		
Մազը Ամէտ	Օգ 10–10½	Ղրշ.	Լի. Օս. 100 ղրշ.	
» Անատոլ	» 10 —	»		
Սալեպ Դասթամունի	17 —	»	լիրա 110 ղրշ.	

ՅԷՀՐԻ

Գայսէրի պիրինճի	15¾–16	Ղրշ.	Մէվ.
» իքինճի	15¼–	»	»
Էնգարէ	15 —	»	»
Թօգաթ պիրինճի	14¼—	»	»
» իքինճի	13 –	»	»
Իսքիլիպ պիրինճի	11½–12	»	»
» իքինճի	11 –	»	»
Եօզղատ	13½–	»	»
Զօրում	11½–	»	»

Լիրա 100 ղուրուշտան։

Քիթրէ պիրինճի	Օգ. 33—	Ղրշ.	
» իքինճի	» 28—	»	
Աֆիոն	Օգ. 600– —	Ղրշ.	Լսկի մալ
» »	»	»	Եէնի մալ
Մահմուտիյէ	» 110–160–170–250	»	Պէնազ մէճիտիյէ իլէ

ՔԷԶԻ ՏԷՐԻՍԻ

Ամասիա
Եօզղատ
Սըվազ
Էրզրում
Գայսէրի

9 ու 1 լիրատան 11 ի 1 լիրաեա գատար։

ԹԻՃԹԻՔ

Էնգարէ պիրինճի մալ	Օգկասը	— –	Ղրշ.
Զանղըրը	»	— –	»
Պէյպազար	»	— –	»
Զէրքէղ	»	— –	»
Գասթամունիոյու	»	— –	»

Շիմտի բիաչատա օլան մալլէր 40 ղուրուշ տուր պիրինճի մալ եօգ օլսա 22—43 է տէր։

Վան	»	— –	»
Գօնեա պէեազ	»	— —	»
Ղէնկէլի գըրմըզը	»	— —	»

Շիմտի մալ տա եօգ, բիաչատա եօգ։

Կիւլ եաղը (մալինէ կէօրէ)	Մըսգալը	14 –15	Ղրշ.
Թօգաթ պագըրը	Օգկասը	9½	»

ՔԷԹԷՆ ԹՕԽՈՒՄՈՒ

Անատոլ	Քիլէսի 36	Լիրա 105 ղշ. 0/0
Ռումէլի	» 35	5 ադօնթօ
Ազօֆ	» 31	

ՍՈՒՍԱՄ

Լիրա Օսմ. 106 ղուրուշտան օգգասը էվրօբա իչին 3 ղշ. Իսթանպօլ իչին 3½ ղրշ։

ՋԷՑԹԻՆ ԵԱՂԸ

Ագտէնիզ ատալարընըն	Օգկասը	8 Ղշ.	— փր.
Եէտի ատալարընը	»	7¾ »	»
Մուտանեա	»	7¾ »	— »
Այվալըգ	»	7½ »	— »
Սագրզ	»	9 »	— »
Միտիլլի	»	7¾ »	— »
Էսրէմիտ	»	— »	— »
Սապօն Միտիլլի պիրինճի		Օգ. 5½	ղրշ.
» » իքինճի		»	»
» Այվալըգ		» 3½	»
» Կիրիտ		» 7	»

ԻԹԷՔ

Ամէտ	Օգ. 46–52	ֆրանգա։
Շաքի	» 58–62	»
Աչըգպաշ Կիւրճի	– 7	Մէճիտա։

ԳՕԶԱ

Պրուսա	Քիլէսի	—	Մալ եօգ.
Անատոլու	»	—	
Գօյսա	»	—	
Էտիրնէ	»	—	

ՋԷԽԱՑԻՐ

Պուղտայ սէրթ	Ազագ	Քիլէսի	34 20–34 20
» »	Պուճագ	»	31 20–32 20
» »	Պալչըգ	»	28 20–29 20
» »	Պուրկազ	»	29 20–30 20
» »	Թէքֆուրտաղ	»	27 20–28 20
» եումու.	Ազագ	»	29 20–30 20
» »	Պուճագ	»	31 20–33 20
» »	Թունա	»	32 –34
» »	Պուրղազ	»	27 –29
» »	Վարնա	»	28 –29
» »	Պալչըգ	»	25 –26
Մըսրը պուղտայ	Թունա	»	— —
» »	Անատոլու	»	21 —
Արբա	Թունա } Լիրա 103	»	15 –16
»	Անատոլու } ղուրուշ	»	14 –15
Եուլաֆ		Քիլէսի	Ղրշ. 11½–12
Զավտար		»	» 15½–16½
Ցարը		»	» 32 –33

ԷՄԹԱԱՑԻ ԷՃՆԷՊԻՑԷ

ԻՏԽԱԼԱԹ

Գանվէ Բիօ. 100	Օգգասը	1 ֆնճի	730–850 ղշ.	Մէվ. 12000
Գանվէ Բիօ. 100	»	2 »	–680–700 »	»
Գանվէ 3 իւնճիւ	650– —	լիրա 104 ղուրուշտան.		
» Մէքքէ	1 »		— –16 »	
Գէրրեգ չէքքէր Հօլան.	Գանթարը	237–238		
» » Ֆրան.	»	234– —		Մէվ. —— վարիլ
» » Հավան.	»	— – —		լիրա 103 ղրշ.
Քէլլէ » Ֆրան.	»	285–290		

Պիպէր	Օգկասը	6 –
Զիվիտ Պէնկալա	»	110–140
» Մատրաս	»	75– 80
Գերմէզ քիրէճխոր	»	55– 60
» չարապխոր	»	55– 64
» Նէմլաք	»	40– 50
Զայ, Գոնկօ	»	14– 25
» Բէյ՝ չէյնէք	»	20– 60
Ֆավա	»	34– 58

Լիրա 104 ղուրուշտան.

Գալայ	Գանթարը	850–880
Ճինկօ եաբրաղ Նօ. 7 տէն 12 եէ	Օգկասը	3 – ղուրուշ.
Թիմուր լամա չէչիտլի	Գանթարը	60– 6
» ռէմէթ էքսէրլիք	»	62– 63
Թիմուր չէմպէր	»	83– 84
Սաճ Նօ. 1–14	»	100–105
Գարֆիցա չէչիտի Նօ. 15–48. 50 քիլօսու		83–85 Ղուրուշ.

Լիրա 103 ղուրուշ.

Բօմ Ինկիլիզ	1070	ոլրէմիլիք կալէնու	13	ղրշ.
» Պօսթրն	1070	» »	14	»
» Նիւ-Եօրք	1070	» »	12	»

Լիրա 102 ղուրուշտան.

Բիրինճ Իթալեան 100 քիլօ չուվալը	40–42	ֆր. մէվ	15000 թօ.
» Հինտ. թօրպաղը	200–205	ղուրուշ.	» —— »

Լիրա 100 ղուրուշ Մէճիտիյէ.

Սիպիր եաղը	Օգկասը	13½	Ղրշ.	Մէվ.
Խավեար 1 ինճի	»	23	»	»
» 2 »	»	21	»	»
Զէյլիք Թրիէսթէ		00	195–	Ղրշ.
» »		0	190–	»
» Անվէրսա		00	175–	»
» »		0	150–	»
» Նօ. 1			140–	»

Լիրա 105 ղուրուշտան.

Սարամաչէթ Անվէրսա	9	Քիլօլուգ	ռանտըզը	— --
» »	10	»	»	105–110
» »	11	»	»	125-
» »	11 70/100	»	»	135-
» »	12	»	»	— —

ՄԱՏԷՆ ՔԷՕՄԻՐԻՒ

Նիւ-գասթել մաղ.	32 –	Շիլին.	Սաթշ.	Մէվ.	——	թօն.
Գարտիֆ »	28 –	»	»	»	——	»
» կէմիտէ	30 –	»	»	»		»
Նիւ-գասթել »	27/6–	»	»	»		»
Լիվերբուլ »	23 –	»	»	»		»
» մաղազատա	31 –	»	»	»		»

Քիւլիւչէ տէմիր . . . . . թունէլաթօսու 105 շիլին.

Օսմանլը լիրասը 105 ղուրուշ հիսապլյա.

ՄԱՆԻՖԱԹՈՒՐԱ

Իբլիք վաթէր Նիւմէրօ	8–14	բաքէթի	— 67	Ղուրուշ.
» » »	16–24	»	— 80	»
» էքսթրա »	8–14	»	— 76	»
» » »	16–24	»	— 86	»

Լիրա 104 ղուրուշտան տըր։ Բիաչագավի տիր։

Մահուտի	8 –8½
Թէմարգա	7¾–7⅞
Ամէրիգան ուֆագ լիսլրա	7¾–7⅞
« իրի	7¼–7⅜

Ախզուիթա պիրաղ ֆարգը տըր։

ՍԱՀԻՊ ՂԱԶԷԹԱ
ԿԱՐԱՊԵՏ Ց. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

ԼԷՎԱՆԹ ՀԷՐԱԼՏՐՆ ԹԱՊԽԱԼԷՍԻՆՏԷ
ԳԼԽ ՕՂԼՈՒՆՅԱ ՅՕՂՐՈՒ ԵՕԼՅԱ, ՅՕԹՕԿՐԱՅ ԱՎՏՈՒԼԼԱ
ԳԻՐԱՅԷՐԼԷ ԳԱՇՏԱԲԵՐՅԱ ՆԻՄԷՏ 647.